

පළමු වාර පරීක්ෂණය 2015

භූගෝල විද්‍යාව

10 ශ්‍රේණිය

කාලය පැය 03 යි.

නම/ විභාග අංකය:

I කොටස

- සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
 - අංක 01 සිට 10 දක්වා වූ ප්‍රශ්නවලට නිවැරදි පිළිතුර වරහන් තුළින් තෝරා හිස්තැන මත ලියන්න.
- 01 ජෛව පරිසරය නිර්මාණය වන්නේ ජලය, වායුව හා එකතුවීමෙනි. (ශීලා, පාෂාණ, පස)
 - 02 වායුගෝලයේ මුළු වායු පරිමාවෙන් 50% ක් පෘථිවි තලයේ සිට කිලෝමීටර අතර පිහිටා ඇත. (56 ක්, 68 ක්, 810 ක්)
 - 03 වායුගෝලීය ජලය අප හඳුනාගන්නේ වායුගෝලීය වශයෙනි. (මිදුම, භූගත ජලය, ආර්ද්‍රතාවය)
 - 04 පෘථිවි කබොලේ මහාද්වීපික කොටස පාෂාණවලින් බහුල කලාපයකි. (සිලිකා, ග්‍රැනයිට්, මැග්නීසියම්)
 - 05 විශාලත්වයෙන් තෙවැනි තැන ගන්නා මහාද්වීපය වේ. (ආසියා, අප්‍රිකා, උතුරු ඇමෙරිකා)
 - 06 අයිස්ලන්තය ක්‍රියාකාරීත්වය මගින් ඇති වූ දූපතක් වේ. (සුනාමි, යමහල්, නැමීම්)
 - 07 ලෝකයේ විශාලතම විල ලෙස සැලකෙන්නේ විල වේ. (බයිකල්, වික්ටෝරියා, සුපීරියර්)
 - 08 උතුරු අක්ෂාංශ 66.5 ආශ්‍රිතව පවතින උෂ්ණත්වය වේ. (24°C, 23°C, -7°C)
 - 09 මධ්‍යධරණී දේශගුණික ලක්ෂණ දක්නට ලැබෙන්නේ කලාපයේ ය. (නිවර්තන, සෞම්‍ය, ශීත)
 - 10 ලෝකයේ වගාකරන භෝග වර්ගවලින් ඒක භෝග වගාවක් ලෙස වැදගත් වේ. (රබර්, තිරිඟු, තේ)
 - අංක 11 සිට 20 දක්වා වූ ප්‍රශ්නවලට නිවැරදි පිළිතුරු දී ඇති පිළිතුරු අතරින් තෝරා යටින් ඉරක් අඳින්න.
 - 11 මෙම භෞතික ලක්ෂණ අතුරින් තිරිඟු වගාවට අදාළ නොවන ලක්ෂණය තෝරන්න.
 - (1) සිසිල් තෙත් දේශගුණය
 - (2) තැනිතලා බිම
 - (3) වර්ෂාපතන පස
 - (4) කඳු බෑවුම් ප්‍රදේශ
 - 12 මෙම රටවලින් තේ වගාව ව්‍යාප්ත වී ඇති රටවල් කාණ්ඩය තෝරන්න.
 - (1) චීනය, කෙන්යාව, ඉන්දියාව
 - (2) ආර්ජන්ටිනාව, ඉරාකය, මැඩගස්කරය
 - (3) ශ්‍රී ලංකාව, නවසීලන්තය, ඉන්දියාව
 - (4) තුර්කිය, ඉන්දියාව, මොංගෝලියාව
 - 13 ලෝකයේ තැනිතලා බිම් ආශ්‍රිතව දැක්වෙන පහත සඳහන් ලක්ෂණ වලින් වඩාත් ගැලපෙන ලක්ෂණය තෝරන්න.
 - (1) රැළි බිම් ප්‍රදේශ මීට අයත්ය.
 - (2) ග්ලැසියර්තැන්න මීට අයත් බිමකි.
 - (3) ගංගා තැනි ප්‍රදේශ මේ සඳහා අයත් නොවේ.
 - (4) උන්නතාංශය වැඩි තැනිතලා බිම්ද මෙයට අයිතිය.
 - 14 රතු මුහුද පිළිබඳ මේවායින් ඔබ එකඟ වන ප්‍රකාශය කුමක්ද?
 - (1) සම්පූර්ණයෙන්ම ගොඩබිමින් වට වූ මුහුදකි.
 - (2) අර්ධ වශයෙන් ගොඩබිමින් වටවූ මුහුදකි.
 - (3) සාගරයට සම්බන්ධව සාගරයේම පිහිටි මුහුදකි.
 - (4) සාගරයකින් ඒ විසි ය නොහැකි මුහුදකි.
 - 15 ඔලිවින්, සිලිකේට් හා බනිජ අඩංගු වන පෘථිවි ස්ථරය මින් කුමක්ද?
 - (1) පහළ ප්‍රාවරණය
 - (2) ඉහළ ප්‍රාවරණය
 - (3) පිටත හරය
 - (4) ඇතුළත හරය
 - 16

භූගත ජලය → A

ඉහළ ප්‍රාවරණය
ශාක පත්‍රවල ජලය → උත්ස්වේදනය

(3) පිටත හරය
(4) ඇතුළත හරය

භූගත ජලය → A

සනීභවනය → B

ඉහත දැක්වෙන චක්‍රයේ A හා B ස්ථානවලට අදාළ ක්‍රියාවලීන් පිළිවෙලින් දැක් වූ විට,

- (1) අපධාවය හා අධිධාවිතය.
- (2) වාෂ්පීකරණය හා වර්ෂණය

වේ.

(3) වැස්සීම හා වාෂ්පීකරණය වේ.

(4) වර්ෂණය හා වාෂ්පීකරණය වේ.

17 වායු ගෝලයේ අඩුම උෂ්ණත්වය පවතින්නේ මින් කවර කොටසේද

(1) තාප ගෝලය (2) මෙසෝ ගෝලය (3) බාහිර ගෝලය (4) පරිවර්ති ගෝලය

18 ශිලා ගෝලය තුළ පාංශු ජීවීන් වාසය කරන්නේ,

(1) 2.5 m අභ්‍යන්තරයට වේ.

(2)

2.5 km අභ්‍යන්තරයට වේ.

(3) 2.5 cm අභ්‍යන්තරයට වේ.

(4) 5 m අභ්‍යන්තරයට වේ.

19 ශිලා ගෝලයේ ප්‍රධාන භූ තැටි අතුරින් අප්‍රිකානු තැටිය හා පැස්ෆික තැටිය අතර පිහිටි භූ තැටිය වන්නේ මින් කුමක්ද?

(1) ඇන්ටාටික් තැටිය

(2) කැරිබියානු තැටිය

(3) දකුණු ඇමරිකානු තැටිය

(4) යුරේෂියානු තැටිය

20 පැපුවා නිව්ගිනියා හා තස්මේනියා දූපත් අයත් වන්නේ මින් කුමන මහද්වීපික තටකය තුළද?

(1) ආසියානු මහද්වීපික තටකය

(2) ඕස්ට්‍රේලියා මහද්වීපික තටකය

(3) අප්‍රිකා මහද්වීපික තටකය

(4)

ඇමරිකා මහද්වීපික තටකය

• අංක 21 සිට 30 දක්වා වූ ප්‍රකාශන නිවැරදි නම් (✓) ලකුණු, වැරදි නම් (x) ලකුණු යොදන්න.

21 ලෝකයේ සාගරවල පිහිටි ගැඹුරු ම සාගරික ආගාධය මරියානා ආගාධය වේ.

()

22 ටිබෙට් සානුව පිහිටා ඇත්තේ රොකි කඳු පද්ධතියේ ය.

()

23 කර්කටක නිවර්තනය හා ආක්ටික් වෘත්තය අතර ප්‍රදේශයේ සෘතු හේදයක් දක්නට නොමැත.

()

24 තුහින හා හිමපතනය බහුලව දක්නට ලැබෙන්නේ සෞම්‍ය දේශගුණ කලාපයේ ය.

()

25 කඩදාසි නිපදවීම සඳහා අමුද්‍රව්‍ය ලෙස උක් යොදාගැනීම බොහෝ රටවල දක්නට ඇත.

()

26 අප්‍රිකාවේ නයිල් ඩෙල්ටාව ලෝකයේ වී වගා කරන ප්‍රදේශයකි.

()

27 හෙල්මළු ක්‍රමයට ලෝකයේ ඕනෑම ප්‍රදේශයක වී වගා කළ හැකිය.

()

28 ලොව අධිකතම තිරිඟු නිෂ්පාදකයා චීනය වේ.

()

29 කිරි පට්ටි පාලන ප්‍රදේශ වැඩි වශයෙන් ව්‍යාප්ත වී තිබෙන්නේ සෞම්‍ය කලාපීය ප්‍රදේශවලය.

()

30 ලෝකයේ 95% ක්ම ස්වභාවික රබර් නිපදවන්නේ දකුණු ආසියාවේ ය.

()

• අංක 31 සිට 40 දක්වා වූ ප්‍රශ්නවලට නිවැරදි පිළිතුර දී ඇති පිළිතුරු හිස් තැන මත ලියන්න.

31 මුදුන් කිහිපයක් සහිත විවිධ බැවුම්වලින් හා ඉහළ උන්නතාංශයකින් යුතු එක දිගට විහිදෙන භූරූප වේ.

32 පාංශු ස්ථරය නිරන්තරයෙන් වර්ධනය වන්නේ පරිසරය නිසයි.

33 බ්‍රිතාන්‍ය දූපත් පිහිටා තිබෙන්නේ සාගරයේ ය.

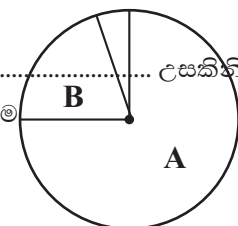
34 කිසියම් ප්‍රදේශයක දේශගුණය පිළිබඳව අදහසක් ලබාගැනීම සඳහා අවම වශයෙන් වසර කාලගුණික දත්ත අධ්‍යයනය කළ යුතු වේ.

35 ග්ලැසියර් දියවීමෙන් ආරම්භ වන ගංගාවක් ලෙස ගංගාව දැක්විය හැකිය.

36 පෘථිවි ශිලා ගෝලය එකිනෙකට සාපේක්ෂව චලනය වන රාශියකින් නිර්මාණය වී තිබේ.

37 වායුගෝලයේ සමාන්‍ය ගුවන් යානා පියාසර කරන්නේ කිලෝමීටර් උසකිනි.

38 පෘථිවිය දෙසට ඉහළ වායුගෝලයෙන් පතිත වන උල්කාෂ්ම වල බලපෑම අවම වන්නේ දී දැවී විනාශ වී යාම නිසයි.

39 වායුගෝලීය සංයුතිය පිළිබඳ සටහනක් මෙහි දැක්වේ.

II - කොටස

● 01 ප්‍රශ්නය ඇතුළුව ප්‍රශ්න 05 කට පිළිතුරු සපයන්න.

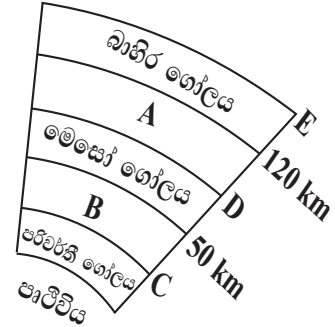
01 සපයා ඇති ආකෘති ලෝක සිතියමේ පහත සඳහන් දෑ ලකුණු කර නම් කරන්න.

නයිල් ගංගාව	රොකි කඳු	බ්‍රසීලියානු සානුව
නවසීලන්තය	රතු මුහුද	පැසිපික් සාගරය
අයිස්ලන්තය	ටිබෙට් සානුව	වික්ටෝරියා විල
කර්කටක නිවර්තනය		

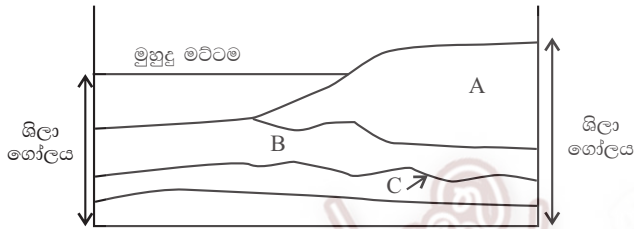
(ල. 20)

02 පෘථිවියේ සිට ඉහළට පවතින වායුගෝලීය ස්ථර ආශ්‍රිත සටහනක් මෙහි දැක්වේ.

- (1) එහි A හා B ස්ථරද, C, D හා E ලෙස දැක්වෙන ස්ථර ආශ්‍රිත උසද දක්වන්න. (ල. 05)
- (2) පෘථිවි වායුගෝලය ආශ්‍රිත පරිවර්ති ගෝලයේ පවතින ලක්ෂණ 03 ක් කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ල. 03)
- (3) පෘථිවියේ ජල ව්‍යාප්තිය අනුව පවතින ජලයේ ස්වරූප 02 ක් දක්වන්න. (ල. 02)

03

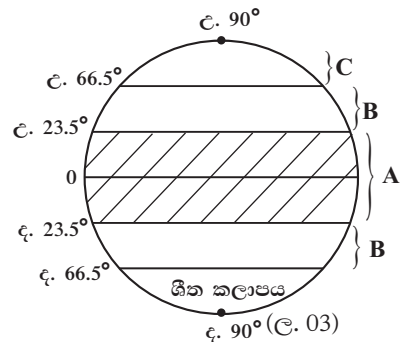

පෘථිවි කබොලේ සටහනක් ඉහත දක්වා ඇත.

- (1) එහි A හා B කොටස් නම් කරන්න. (ල. 02)
- (2) A හා B කොටස් දෙකෙහි අඩංගු ප්‍රධාන පාෂාණ වර්ග දෙක දක්වන්න. (ල. 02)
- (3) ඊතලයෙන් දක්වා ඇති සීමාව හඳුන්වන්නේ කුමන නමකින්ද? (ල. 02)
- (4) මෙහි A කොටසෙහි පවතින ලක්ෂණ ජෛව පද්ධතියේ පැවැත්මට දායක වන ආකාරය කෙටියෙන් පහදන්න. (ල. 04)

04 ලෝකයේ ප්‍රධාන අක්ෂාංශ සහිත ආදර්ශ ගෝලයේ සටහනක් මෙහි දක්වා ඇත.

- (1) එම ආදර්ශ ගෝලයේ දක්වා තිබෙන A, B හා C දේශගුණික කලාප නම් කරන්න. (ල. 03)
- (2) මෙම කලාප වලින් 18°C ට වැඩි උෂ්ණත්වයක් වසර පුරාම පවතින කලාපය තෝරා එම කලාපයේ තවත් ලක්ෂණ 03 ක් දක්වන්න. (ල. 03)
- (3) B කලාපයේ දක්නට ඇති විශේෂ දේශගුණික ලක්ෂණ 02 ක් නම් කර ඊට අයිති රටවල් දෙකක් දක්වන්න. (ල. 04)

05 (1) ආසියාවේ වී වගා කරන ප්‍රදේශ 03 ක් නම් කරන්න.

- (2) වර්තමානයේ වී වගාව ආශ්‍රිතව පවතින විශේෂ ලක්ෂණ 03 ක් දක්වන්න. (ල. 03)
- (3) ලෝකයේ තිරිඟු වගාවේ දියුණුවට බලපා තිබෙන කරුණු 03 ක් කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ල. 04)

06 (1) පෘථිවිය මත පවතින ප්‍රධාන භෞතික ලක්ෂණ 03 ක් දක්වන්න. (ල. 03)

- (2) ඔබ දැක්වූ එක් භෞතික ලක්ෂණයක් තෝරාගෙන ඒ පිළිබඳ කෙටියෙන් පහදන්න. (ල. 03)
- (3) ඔබ ඉහත (1) න් දැක්වූ භෞතික ලක්ෂණ මිනිසා ප්‍රයෝජනයට ගන්නා අවස්ථා එක බැගින් සඳහන් කරන්න. (ල. 04)

10 ශ්‍රේණිය තුනේම විද්‍යාව

(01) ප්‍රශ්නයට අදාළ ලෝක ආකෘති සිතියම

